

Perusopetukseen valmistavan opetuksen opetussuunnitelma Kauniainen 2016

- [1. Perusopetukseen valmistavan opetuksen lähtökohdat Kauniaisissa](#)
- [2. Toimintakulttuuri](#)
- [3. Opetuksen tavoitteet ja keskeiset sisällöt](#)
 - [Suomen kielen opetus](#)
 - [Muiden kielten opetus](#)
 - [Muut oppiaineet](#)
- [4. Oma opinto-ohjelma](#)
- [5. Hyvinvoinnin ja oppimisen tuki](#)
- [6. Oppilaanohjaus](#)
 - [Kasvatuskeskustelut ja kurinpidolliset keinot](#)
- [7. Yhteistyö esi- ja perusopetuksen kanssa](#)
- [8. Kodin ja koulun yhteistyö](#)
- [9. Yhteistyö muiden tahojen kanssa](#)
- [10. Arviointi ja todistukset](#)

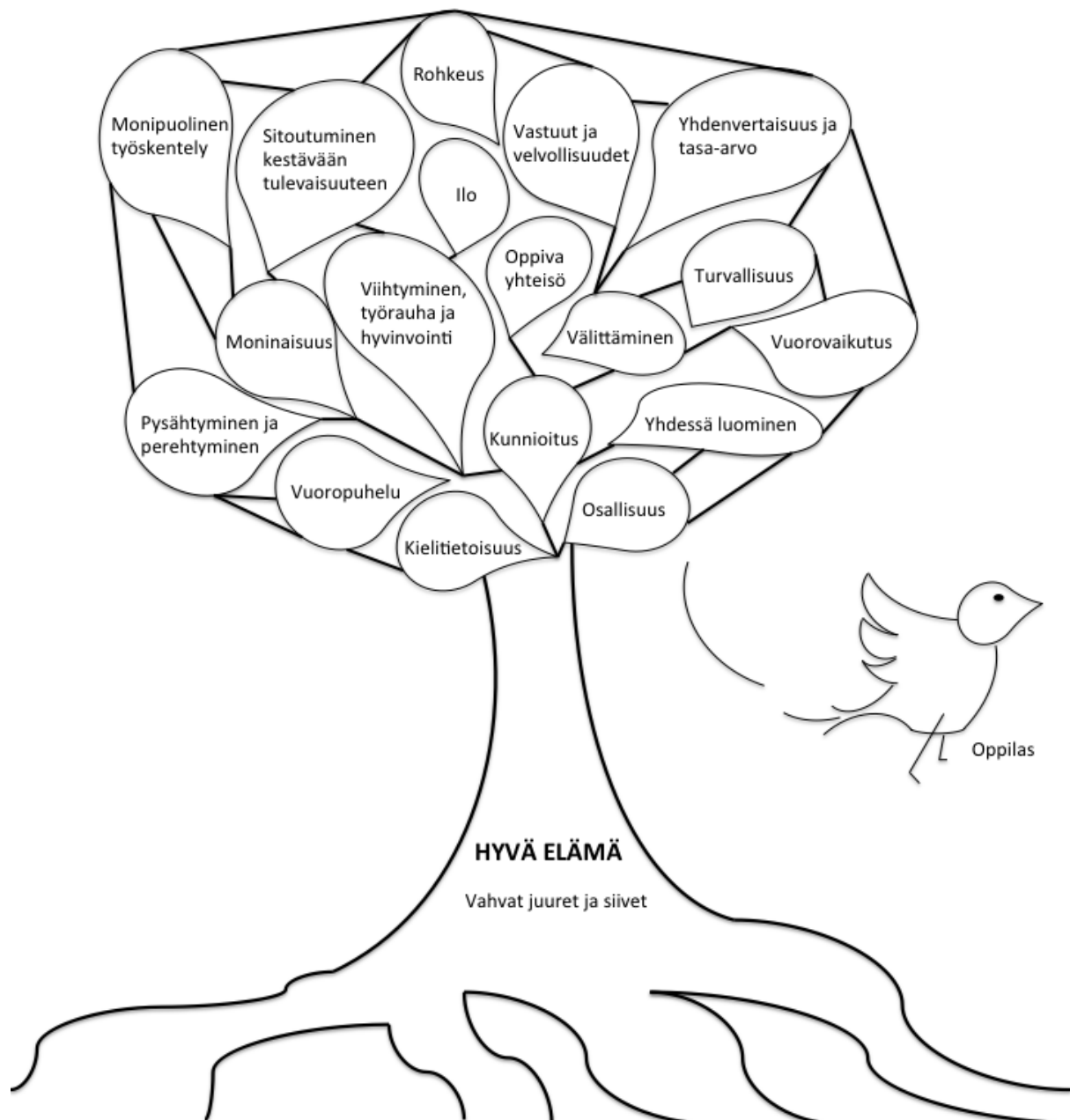
1. Perusopetukseen valmistavan opetuksen lähtökohdat Kauniaisissa

Kauniaisissa järjestetään perusopetukseen valmistavaa opetusta, jonka tavoitteena on antaa oppilaalle valmiudet perusopetukseen siirtymiseksi. Pääpaino on suomen kielen perussanaston ja rakenteiden opetuksessa sekä muiden oppiaineiden keskeisten sanastojen ja oppimäärien opiskelemisessä. Lisäksi valmistava opetus keskittyy suomalaisessa yhteiskunnassa tarpeellisten arjen taitojen vahvistamiseen, jotta oppilas tuntee olonsa turvalliseksi kotikaupungissaan ja koulussa. Valmistava opetus on osa kotoutumista, joka on kahdensuuntainen ja vastavuoroinen prosessi, jossa koko koulu on aktiivisesti osallinen.

Valmistavaa opetusta annetaan vuosiluokilla 1-9. Jokaiselle oppilaalle laaditaan henkilökohtainen opinto-ohjelma, johon kirjataan valmistavaan opetukseen liittyvät tavoitteet ja opetusjärjestelyt sisältöineen ja menetelmineen. Luku- ja kirjoitustaidottomille yläkouluikäisille järjestetään yksilöity toimintamalli.

Valmistava opetus on luokkamuotoista. Jokainen oppilas saa lisäksi perusopetuksesta oman kotiluokan, jonka toimintaan hän osallistuu. Oppilas integroidaan ensin taito- ja taideaineiden ryhmiin ja kun kielitaito ja koulutaidot kehittyvät, integrointia laajennetaan myös muihin oppiaineisiin. Oppilas opiskelee valmistavassa luokassa vuoden, mutta siirtyminen perusopetukseen voi tapahtua aikaisemminkin. Erityisistä syistä oppilaalla on mahdollisuus toiseen vuoteen valmistavassa opetuksessa. Oppilaan integrointi yleisopetuksen ryhmiin valmistellaan yhteistyössä oppilaan, huoltajan ja valmistavan luokan opettajan ja tarvittaessa erityisopettajan kanssa. Valmistavan luokan opettaja vastaa yhdessä luokanopettajan kanssa oppilaiden oman opinto-ohjelman mukaisesta yhteistyöstä perusopetuksen ryhmän kanssa.

2. Toimintakulttuuri

Kauniaisten suomenkielisen perusopetuksen toimintakulttuuri

Valmistavalla opetuksella on yhteinen toimintakulttuuri Kauniaisten suomenkielisen perusopetuksen kanssa.

Oppimisympäristö ja työtavat tukevat kielen ja vuorovaikutustaitojen oppimista. Toiminnallinen ja kokemuksellinen oppiminen on merkityksellinen osa kielen omaksumista. Opetuksessa hyödynnetään arjen lähiympäristöä monipuolisesti. Sosiaalisten suhteiden syntymiseksi ja

vahvistamiseksi on tärkeää, että valmistavan luokan oppilas on mukana koulun yhteisissä tilaisuuksissa ja tapahtumissa. Mahdollisuus kokeilla opittua turvallisesti autenttisessa ympäristössä on oleellinen osa valmistavaa opetusta.

3. Opetuksen tavoitteet ja keskeiset sisällöt

Valmistavan opetuksen pääpaino on suomen kielen ja kulttuurin opiskelussa. Oppilaan tilanteista vuorovaikutus- ja kielitaitoa kehitetään kartuttamalla sanavarastoa. Oppilas harjoittelee perustarpeiden ja tunteiden ilmaisua. Opettaja käyttää monipuolisia havainnollistamismenetelmiä.

Oppilasta kannustetaan vastuulliseen osallisuuteen harjoittelemalla neuvottelutilanteita ja mielipiteen ilmaisua. Oppilaalle annetaan aikaa omien ajatusten, havaintojen ja kysymysten esittämiseen. Häntä kannustetaan toimimaan sisukkaasti kehittyvällä kielitaidollaan.

Suomen kielen opetus

Valmistavassa opetuksessa annetaan suomi toisen kielenä -opetuksen lisäksi opetusta eri oppiaineissa oppilaan oman opinto-ohjelman mukaisesti. Oman opinto-ohjelman laatimisessa ja opetuksen järjestämisessä huomioidaan oppilaan ikä, kouluhistoria ja opiskeluvalmiudet.

Opetus keskittyy niihin oppisisältöihin, joiden hallinta on tarpeen oppilaan siirtyessä perusopetukseen. Opetus valmistaa myös toimimiseen yhteisössä ja yhteiskunnan arjessa. Oppilaan oma kokemusmaailma ja mielenkiinnon kohteet vahvistavat oppimisen merkityksellisyyttä. Valmistavan opetuksen pääpaino on suomi toisena kielenä ja kirjallisuus -oppiaineen opetuksessa. Valmistavan opetuksen tavoitteena on, että oppilas saavuttaa kehittyvän alkeiskielitaidon.

Muiden kielten opetus

Oman äidinkielen opetusta järjestetään mahdollisuuksien mukaan. Oppilaan omaa kieli- ja kulttuuri-identiteettiä arvostetaan ja tuetaan tietoisesti. Oman äidinkielen taitotaso selvitetään yhteistyössä huoltajien, oman äidinkielen opettajan ja tulkin kanssa.

Oppilaan eri kielten osaaminen selvitetään ja sitä hyödynnetään ja tuetaan. Näiden kielten ylläpito-opetus järjestetään mahdollisuuksien mukaan. Vieraiden kielten opetuksessa noudatetaan yleistä opetussuunnitelmaa oppilaan oma opinto-ohjelma huomioiden.

Muut oppiaineet

Valmistavalla luokalla opiskellaan eri oppiaineita siten, että niissä sovelletaan perusopetuksen opetussuunnitelman tavoitteita. Oppimisen tavoitteet ja eteneminen kirjataan oppilaan omaan opinto-ohjelmaan. Oppiaineita opiskellaan suomen kielen oppimista edistäen ja syventäen. Eri oppiaineiden tavoitteet ja sisällöt liitetään suomen kielen opetukseen mahdollisimman luontevasti oppijan kielitaito ja opiskeluhistoria huomioiden. Oppilaan omia vahvuuksia ja opittuja taitoja hyödynnetään opiskelussa. Oppilaan kyvykkyyden tunnetta ja yritteliäisyyttä vahvistetaan. Pitkäjänteisen ja sisukkaan oppimisen merkitystä painotetaan unohtamatta oppimisen iloa.

Oppiainerajat ylitetään rohkeasti. Oppimisympäristö laajenee koulun seinien ulkopuolelle. Konkretia ja vuorovaikutus syventävät käsitteiden hallintaa. Valmistavassa opetuksessa oleellista on oppilaan mahdollisuus kokeilla turvallisesti jo opittuja asioita tutussa oppimisympäristössä.

Perusopetuksen oppimäärään sisältyviä muita oppiaineita voi suorittaa valmistavan opetuksen aikana valtakunnallisten asetusten mukaisesti.

4. Oma opinto-ohjelma

Kaikille perusopetukseen valmistavan opetuksen oppilaille laaditaan oma opinto-ohjelma yhteistyössä oppilaan ja huoltajien kanssa. Opinto-ohjelmassa huomioidaan oppilaan kouluhistoria ja kielitausta.

Omaan opinto-ohjelmaan kuvataan oppilaan arvioitu lähtötaso, oppilaan henkilökohtaiset tavoitteet oppiaineissa ja opetuksen toteuttaminen. Lisäksi opinto-ohjelmaan kirjataan oppiaineiden sisällöt sekä osaamisen arviointitavat ja -kriteerit. Opinto-ohjelma sisältää myös oppilaan integroitutunnit, sekä tapaamiset huoltajien kanssa. Opinto-ohjelma laaditaan

valmistavan opetuksen alussa ja sitä päivitetään yhteistyössä huoltajien ja oppilaan kanssa.

Valmistavan opetuksen oppilas kerää oppimisestaan portfolion. Se sisältää oppimisen arvioinnin tueksi oppilaan tuotoksia ja erilaisia dokumentteja. Portfolio siirtyy valmistavan opetuksen päättyessä oppilaan seuraavalle opettajalle.

Luku- ja kirjoittamistaidottomien oppilaiden on mahdollista jatkaa valmistavan opetuksen jälkeen oman opetusohjelmansa mukaisesti vuosiluokkaan sitomattomassa opetuksessa.

5. Hyvinvoinnin ja oppimisen tuki

Valmistavan opetuksen oppilaalla on oikeus perusopetuksen oppilashuoltopalveluihin. Valmistavan luokan opettaja perehdyttää yhdessä koulun oppilashuoltohenkilöstön kanssa huoltajat ja oppilaan oppilashuoltopalvelujen toimintaan.

Oppilaalle järjestetään tarvittaessa tukea kolmiportaisen mallin mukaisesti. Tuen tarve ja muodot kirjataan oppilaan omaan opinto-ohjelmaan ja pedagogisiin asiakirjoihin. Oppilaan tuen tarpeita arvioidaan jatkuvasti ja erityisesti siirtymävaiheissa tukimuodot ja -taso on tärkeä arvioida uudelleen. Valmistavalla luokalla oppimisen tuen lähtökohtana on omassa opetusryhmässä toteutuva oppimisen tuki, jota toteutetaan oman opinto-ohjelman mukaisesti. Ilmiöpohjainen ja eheyttävä opetus tukee eriyttämistä.

6. Oppilaanohjaus

Oppilaalle ja huoltajille annetaan tietoa suomalaisesta koulutusjärjestelmästä ja koulunkäynnin kulttuurista. Valmistavan opetuksen oppilaanohjaus on samankaltaista kuin perusopetuksen oppilailla. Alakouluikäisen oppilaan ohjauksessa painotetaan oppimaan oppimisen taitoja sekä sosiaalisten taitojen harjoittelua. Yläkouluikäisten oppilaiden ohjauksessa on erityisesti huomioitava oppilaiden mahdollinen puutteellinen tietämys suomalaisesta yhteiskunnasta. Jatko-opintoihin siirtymiseen ja sen seuraamiseen tulee kiinnittää erityistä huomiota.

Kasvatuskeskustelut ja kurinpidolliset keinot

Opettajan antama ohjaus ja palaute, yhteistyö sekä yhteinen vastuunotto ja huolenpito vaikuttavat työrauhaan. Pedagogisia ratkaisuja kehittämällä sekä luottamuksen ja välittämisen ilmapiiriä vahvistamalla luodaan edellytykset hyvän työrauhan rakentumiselle.

Kasvatuskeskustelu on ensisijainen tapa puuttua oppilaan epäasialliseen käyttäytymiseen. Keskustelun tarkoituksena on yhdessä oppilaan kanssa yksilöidä toimenpiteeseen johtanut teko tai laiminlyönti, kuulla oppilasta, selvittää laajemmin käyttäytymisen syyt ja seuraukset sekä pohtia keinot tilanteen korjaamiseksi. Menettelyn tavoitteena on löytää myönteisiä keinoja koulussa käyttäytymisen ja oppilaan hyvinvoinnin parantamiseksi. Kasvatuskeskustelut ja kurinpidolliset keinot ovat samat kuin perusopetuksessa ja ne selvitetään valmistavan luokan oppilaille ja huoltajille.

7. Yhteistyö esi- ja perusopetuksen kanssa

Esi- ja perusopetuksen siirtymävaiheessa varmistetaan riittävä tiedonsiirto. Oppilaan omaan opinto-ohjelmaan kirjataan oleelliset huomioitavat seikat oppilaan koulutaustasta ja kielitaidon edistymisestä. Samaan ohjelmaan laaditaan siirtymäsuunnitelma, jonka toteutumista seuraavat valmistavan luokan opettaja ja esiopetuksen opettaja yhteistyössä. Oppimispolku dokumentoidaan oppilaan portfolioon, joka siirtyy oppijan mukana koulu-/opetusmuodosta toiselle. On tärkeää, ettei yhteys edelliseen opetusmuotoon katkea siirtymävaiheessa.

Perusopetuksen S2-opettajan kanssa tehdään tiivistä yhteistyötä. S2- opettaja on mukana suunnittelemassa oppilaan opetuksen sisältöjä ja osallistuu opetustyöhön valmistavan luokan opettajan rinnalla.

8. Kodin ja koulun yhteistyö

Valmistavassa opetuksessa luodaan pohja koulun ja kodin yhteistyölle. Huoltajien osallistaminen koulutyöhön koko valmistavan opetuksen ajan vahvistaa turvallisuuden tunnetta ja yhteiskunnallista osallisuutta. Tulkki- ja kotouttamispalveluja käytetään tarpeen mukaan.

Koulussa arvostetaan ja huomioidaan oppilaan omaa kulttuuria. Oppilaan omaa äidinkieltä, kulttuuria ja historiaa hyödynnetään opetuksessa.

9. Yhteistyö muiden tahojen kanssa

Valmistava opetus on osa kotoutumisprosessia. Yhteistyö sosiaali-, terveys-, ja nuorisotoimen sekä kaupungin muiden kotouttamistyötä tekevien tahojen kanssa on luonnollinen osa valmistavan opetuksen toimintaa. Valmistava opetus tekee yhteistyötä myös tulkkien, kolmannen sektorin toimijoiden ja lähialueen yritysten ja kulttuuritoimijoiden kanssa.

10. Arviointi ja todistukset

Arvioinnin periaatteista, tavoitteista ja menetelmistä keskustellaan oppilaan ja hänen huoltajansa kanssa. Oppilaan edistymistä arvioidaan hänelle laaditun opinto-ohjelman ja valmistavan opetuksen yleisten tavoitteiden mukaisesti.

Arvioinnissa huomioidaan oppilaan tausta ja vähitellen kehittyvä suomen kielen taito. Arviointi on kannustavaa, jatkuvaa, monipuolista ja joustavaa. Oppilasta ohjataan omien taitojen ja osaamisen arvioimiseen sekä realistiseen tavoitteiden asettamiseen. Itsearviointi on keskeinen osa oppimisprosessia.

Oppilaan on mahdollista osoittaa osaamistaan erilaisin näytöin. Yläkouluiikäisenä maahan muuttanut valmistavan opetuksen oppilas voi osoittaa perusopetuksen päättöarvioinnin kriteerit täyttävät tietonsa ja taitonsa yhdessä tai useammassa oppiaineessa koulun määrittelemällä tavalla.

Valmistavasta opetuksesta annettava todistus noudattaa valtakunnallista ohjeistusta. Todistus on osallistumistodistus perusopetukseen valmistavasta opetuksesta. Siinä näkyvät oppilaan opiskelemat oppiaineet ja niiden tuntimäärät koko valmistavan opetuksen ajalta. Lisäksi todistuksesta käy ilmi oppilaan opiskelemien oppiaineiden laajuus ja opetuksen sisältö, sekä oppilaan edistyminen kussakin oppiaineessa. Oppilaan työskentelytaitoja voidaan lisäksi arvioida erillisellä liitteellä.